

# Hätisetti

Hätisen  
sukuseura ry:n  
sukulehti  
**NRO 16**  
marraskuu 2017



Sukuseuran matka  
Ahvenanmaalle 5.-7.6.2018





# Suomi 100 vuotta – sukuseura 14 vuotta

**Kun Suomi täyttää 100 vuotta, on sen kunniaksi järjestetty runsaasti erilaisia tapahtumia. Kuopiolainen professori Martti Häikiö on historiantutkija, joka toimittaa nettisivustoa Svinhufvud ja Suomen itsenäisyyden tekijät ja vaiheet. Esitelmöidessään 7.10. Hotelli Isovalkeisella hän valotti syksyn 1917 tapahtumia. Mieleeni jäi tuosta esitelmästä, että itsenäisyyspäivää voitaisiin viettää muunakin ajankohtana kuin kuudentena joulukuuta.**

Meillä Hätisillä on presidentti Svinhufvudiin suku-yhteys, kun Albin Hätisen vanhin tytär Aune avioitui Veikko Svinhufvudin kanssa. Veikko Svinhufvudin isä Pehr Evind Svinhufvud oli itsenäisen Suomen ensimmäinen valtionhoitaja vuonna 1918 ja Suomen tasavallan kolmas presidentti vuosina 1931–1937.

Sukuseuramme on toiminut vasta 14 vuotta. Viime kesänä pidimme seitsemännen sukukokouksen Hotelli Hupelissa Tuusniemellä. Toimintasuunnitelmassa hyväksyimme tulevalle vuodelle sukuretken. Sukuneuvosto on valmistellut retkeä ja päätyntyt toteuttamaan sen 5.-7.6.18 kesämatkana Ahvenanmaalle. Tässä lehdessä on kesämatkasta erillinen artikkeli. Toinen merkittävä päätös oli sukukirja 2:n julkaiseminen vuoden 2019 sukukokouksessa. Kirjaan toivomme sukuun liittyviä artikkeleita, valokuvia ja sukutaulujen päivityksiä. Sukutauluja emme julkaise kirjassa, vaan ne toimitetaan kirjan mukana CD-levynä. Sukukirjaan ovat tervetulleita lähihistoriankin tapahtumat. Tämäkin vuosi on muutaman viikon päästä historiaa. Valokuvat täydennettynä selvityksellä, ketä siinä on ja mihin tapahtumaan ne liittyvät, tuovat kirjaan keveyttä ja kuvallista informaatiota. Sanotaanhan, että yksi kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa.

Sukukirja on hyvä tapa tallentaa tuleville sukupolville sukutietoutta. Itse kutakin meitä, jotka olemme jo elämän ehto-



puolella, saattaa harmittaa, ettemme ole dokumentoineet vanhempiemme kertomuksia tai kuvauksia omasta ajastaan. Tehdään me nyt tuo tallennus tästä ajasta sukukirjaan.

Joulu on ilon ja valon juhla vuoden pimeimpänä aikana. Vietämme sitä Vapahtajamme Jeesuksen syntymän johdosta. Enkeli sanoi paimenille ilmoittaessaan Jeesuksen syntymästä: Älkää peljätkö; sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: teille on tänä päivänä syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Daavidin kaupungissa.

Vietetään joulua iloiten ja asiaan kuuluvalla hartaudella, niin kuin Turun Joulurauhan julistuksessa meitä kehoitetaan.

*Kiitän sukuneuvoston jäseniä ja kaikkia muitakin henkilöitä sukuseuramme eteen tehdystä talkootyöstä kuluneena vuonna.*

*Omasta ja vaimoni puolesta toivotan kaikille Hyvää Joulua ja Jumalan Siunausta Uudelle Vuodelle 2018.*

Raimo Hätinen  
sukuseuran esimies

Sukuseuran matka

Ahvenanmaalle 5.-7.6.2018.

Ohjelma takakannessa.

Joulukoristeet kannessa:

tekijä, Hanna-Maria Pauliina

Hätinen



## Jouni-Sakarin mietteitä ja kuvien kertomaa



Lähestymme jo (liiankin) kovaa vauhtia itsenäisyytemme toista vuosisataa. Kun seurailee uutisia, väistämättä tulevat mieleen kotimaan tapahtumat sata vuotta sitten. Eivätpä näytä itsenäistymispyrkimykset Välimeren seudulla olevan sen helpompia Kaukasian seudusta puhumattakaan. Taisi olla paras hetki silloin sata vuotta sitten ruveta päättämään omista asioistamme. Saimme itsemääräämisoikeutemme, lakimme, järjestyksemme ja olomme asua vapaassa maassa niin kuin itse haluamme.

Menetimme sotien aikana työntekoon ja tulevaisuuden luomiseen syvästi uskovia ihmisiä - vainajina ja haavoittuneina. Jokainen suomalainen teki velvollisuutensa rintamalla ja kotirintamalla niin hyvin kuin taisi. Itsenäisyytemme on pysynyt meille jälkipolville, ja jokaisen meistä pitää tehdä osuutensa omien voimavarojen mukaan.

Nuoruusvuosilta jokaisella on varmasti erilaisia muistoja, joista voi ystävien, naapureiden, tuttavien tai sukulaisten kesken jutustella. Meitä Hätisiä ja sukuumme tulleilta yhdistävä sukuseura tarjoaa hienon mahdollisuuden vaihtaa kuulumisia ja vaikkapa tunnistaa valokuvista henkilöitä. Samalla alkaa löytyä tarinan pätkiä valokuvista ja niissä olevista henkilöistä. On ollut yhteisiä kokemuksia, kommelluksiakin. Siinä muistellessa isiemme ja ukkiemme luonteenpiirteet voivat palautua muistiin. Samalla

tarinoita voi kirjoittaa ylös. Hyvä konsti on äänittää samalla, kun jututtaa vanhempia ikäpolvia. Se on niin hyvää historiaa kuinka voi vaan olla - tietenkin Hätisten suvun toista kirjaakin varten.

Valitsemani kolme kuvaa perhealbumista vievät ajatukseni paitsi lapsuuteen myös sotaan ja Suomen puolustamiseen.

Olen kuvassa parin-kolmen vanhana Tuusjärven Uitossa. Hoitotätini Ritva antoi kaikkea, mikä kelpasi vaikka hiekkakassalle leikkeihin. Kerran hän antoi vanhempieni Lainan ja Antin häälahjoista kristallilasit hiekkalaatikkoleikkeihin. No, pari niistä särkyi kakkuja tehdessä. Siitä saimme yhteiset torut, mutta Ritva puolusti, enkä saanut selkäsaunaa.

Toisessa kuvassa Isä-Antti vie lautalla hevosta Uitonsaareen heinätöihin. Kolmas kuva on Äänislinnan porteilta välirauhan aikaan ennen kuin tositoimet taas alkoivat. Antti on ensimmäinen oikealta.

*Toivotan Oikein hyvää Joulun odotusta ja historiallista sadatta Itsenäisen Suomen juhluvuotta 2017! Muistakaamme vainajiamme, mutta iloitkaamme uusista syntyneistä sukumme tulevaisuuden tekijöistä.*

Terveisin Jouni-Sakari  
Jouni Hätinen on suvun varaesimies



# Ikonimaalaus harrastuksena

**1980-luvun alkupuolella vieraillessani yhtenä juhannuksena Valamossa ostin pikkuruisen, puulle liimatun painokuvaikonin. Se maksoi 30 markkaa (hintalappu vieläkin ikonin takana). Silloin tällöin putkahti alitajunnasta esiin ajatus; vielä minä joskus maalaan ikonin. Eläkkeelle jäätyäni siihen tuli mahdollisuus, kertoo harrastuksestaan Tuula Hätinen Pieksämäeltä.**

Aloitan kuvassa näkyvästä ikonista, joka oli esillä sukukokouksen yhteydessä olleessa näyttelyssä. Ikonin nimi on Aina valvova Kristus. Apokryfikirjoissa kerrotaan Kristuksen levänneen matkalla Jerusalemissa Nasaretiin. Jumalanäidin valvoessa Poikansa lepoa tuli enkeleitä ilmoittamaan hänelle tulevien kärsimysten syvän merkityksen. Siksi ikonissa kuvataan enkeleille kärsimysvälineet risti, peitsi ja sieniruoko.

Aiheesta on erilaisia ikoneita. Ikonin tausta on useimmiten hyvin moninainen sisältäen kasveja, lintuja yleensä 11, puita ja vuoria. Aina enkeleitä ei ole nimetty, mutta heitä vaihtelee Gabrielista Mikaeliin. Gabrielin pukuväri on punainen kitioni ja vihreä himation, Mikaelin sininen kitioni ja punainen himation. Ikonin yläosassa on kuvattu ympyrän segmentti, taivas.

## **Oppia Pietarista asti**

Eläkkeelle jäätyäni Pieksämäellä tuli mahdollisuus aloittaa maalaus. Pieksämäellä oli järjestetty muutama vuosi ikonimaalausta seutuopistossa Ahti Makkosen ohjaamana, sieltä alkeet. Ensimmäistä ikonia Kristus Kaikkivaltiaasta tein toista vuotta.

Vuoden 2014 alusta Seija Juutilainen on ollut opettamassa maalausta. Ensimmäiset kultaukset teimme Pietarissa valkosipulilla ikonimaalausta 7-8 vuotta opiskelleen nuoren Katjan johdolla. Ensimmäisellä Pietarin-vierailulla 2013 joulukuun alussa kävimme merkittävimmissä kirkoissa, kuten Kazanin katedraalissa ja Kristuksen ylösnousemisen kirkossa, "verikirkossa", joka on museo. Myös Eremitaasissa tutustuimme ikoneihin.

Samalla reissulla olimme myös liturgiassa Aleksanteri Nevskin luostarin eli lavran Pyhittäjän kuoleman 750-vuotisjuhlassa, jossa meidän oppaamme, matkanjohtaja oli palvelutehtävissä.

Seuraavana syksynä maalasimme Katjan johdolla kolmen päivän ajan. Silloin saimme kultaukseen ensikosketuksen. Olimme saaneet tarkan ohjeistuksen siitä, missä vaiheessa maalausten tulee olla rajallisen ajan vuoksi. Tällä reissulla yövyimme Aleksanteri Nevskin luostarin alueella yhteismajoituksessa, naisilla ja miehillä eri huone. Nevskin luostarin alueella tutustuimme ikoneiden konservointilaitokseen.

Jouduimme molemmilla matkoilla Pietarin liikenneuuhkiin. Eremitaasista palatessa liikenne pysähteli ja mateli muutaman metrin kerrallaan.

Seijan kanssa olemme käyneet Valamossa ja Eurajoen Kristillisessä Kansanopistossa Mari Zabysnyin kursseilla. Muutamassa vuodessa kultaus ikonimaalauksessa on mennyt harppauksilla eteenpäin, ja nykyään teen oikeastaan jokaiseen ikoniin ainakin sädekehän kultauksella.

## **Ikonit vanhojen mallien mukaan**

Ikonit maalataan vanhojen mallien mukaan niin, että muodot, värit ja materiaalit pysyvät mahdollisimman muuttumattomina. Tokihan väreissä, esimerkiksi punaisessa, sinisessä, keltaisessa ja vihreässä on hyvinkin monta vivahdetta, myös mustan ja valkoisen sävyjä tarvitaan.

Ikoneita saa maalata kuka tahansa, uskonnosta riippumatta, mutta minusta on tärkeää aloittaa ikonimaalaus vaikka Valamon kursseilla. Monessa kansalaisopistossa on mahdollisuus saada perustiedot. Joka tapauksessa maalareille kehittyä oma tunnistettava tyyli vuosien mittaan.

## **Laudan pohjustus monivaiheista**

Ikonit maalataan puulle, esimerkiksi lehmusta, tammea ja koivua käytetään. Ikonilaudan teko-ohjeita löytyy alan kirjallisuudesta (Mari Zabysnyin Opi maalaamaan ikoneita, piispa Arseenin ikonikirja) ja netistä. Valmiita pohjustettuja lautoja saa ostaa Valamosta, ainakin kurssilaisille se on mahdollista.

Minulle laudat tekee Pentti, ja itse pohjustan ne maalaus-kuntoon. Laudan pohjustamiseen pitää varata aikaa vähintään viikko. Kirjoista löytyy tarkat pohjustusohjeetkin.

Lauta pohjustetaan aluksi vedestä ja liivateesta sekoitetulla ns. jänisliimalla. Lautaa varten hankitaan kangasta. Itse käytän vanhoja kuluneita lakanoita, leikkaan pari senttiä lautaa suuremman kappaleen, jonka kiinnitän lautaan liivatelikulla. Sitten kuivatetaan. Seuraavaksi liimaan lisätään liitujauhoa, tätä levitetään ohuelti. Kun kuivanut, taas seuraava kerros ja jatketaan. Välillä kevyesti hiotaan. Viimeisen kuivaneen kerroksen jälkeen voidaan viimeinen kerros levittää juuri ja juuri levitettävänä vaikka vanhalla pankkikortilla sileäksi ja annetaan kuivaa, hionta kuivaneena.





Käyttämiini lautoihin tulee toistakymmentä kerrosta. Pyrin pohjustamaan lautoja kerralla useita ja kesäaikaan. Hiontaa ei kannata tehdä sisätiloissa, ohutta kipsipölyä leviää joka paikkaan.

### Aiheen valinta ja siihen perehtyminen

Nyt pitäisi aihe olla jo valmiina laudalle siirtoa varten. Kun aihe valitaan, tutustutaan aiheen taustoihin raamatusta, alan kirjallisuudesta ja netin kautta. Valittu kuva piirretään tarkasti esimerkiksi voipaperille tai kitsille. Leivinpaperi ei käy, koska se on rasvainen. Piirretään vapaalla kädellä, tai läpi. Seuraavaksi levitetään hangaten sormin piirretyn kuvan taakse ruskeaa sienaa, liika väri karistellaan pois, koska se sotkee turhaan lautaa.

Kuva laitetaan seuraavaksi laudan päälle siennapuoli lautaa vasten ja käydään tarkasti piirretyt viivat läpi kynällä. Ääriviivat vahvistetaan muna-valkoviini-siena-emulsiolla käyttäen ohutta sivellintä. Tämän jälkeen alkaa varsinainen maalaaminen. Etsitään malliin sopivat väripigmentit ja sekoitetaan emulsioon. Maalataan ohuita, läpikuultavia kerroksia, jopa kymmenen kerrosta.

Ikonimaalauksessa tarvitaan erilaisia siveltimiä ja monia väripigmenttejä. Ainakin päävärit punainen, keltainen ja sininen, valkoista ja mustaa väriäkin tarvitaan sekoituksissa, sekä palettiveitsi. Värien sekoitusalusiksi käy vaikka valkoinen lautanen. Kullan päälle maalaamiseen tarvitaan härän sappea, ja joidenkin värien parempaan sekoittumiseen 40-prosenttista vodkaa muutama tippa. Myös kultaamisprosessissa tarvitaan vodkaa. Pipetti on välttämätön tarvike. Lehtikultaa voi ostaa kursseilla opettajilta. Puset käsituet tarvitaan.

Suuriin värialueisiin pyrin tekemään kerralla suuremman annoksen, koska jos loppuu kesken saattaa olla vaikea löytää juuri samaa sekoitusta uudelleen. Annan sekoituksen kuivaa ja herättelen tarvittaessa vedellä "henkiin" uudelleen. Pieniin väriin käytän maitopurkkien kansia. Lopuksi kuivaneeseen maalaukseen levitetään olifa, suojaava öljykerros, joka syventää värejäkin, taas kuivatetaan.

### Ikonin tarkastus ja siunaus

Vihdoin maalaus alkaa olla siunausta vaille käyttövalmis. Ikonit viedään tarkistettavaksi ja siunattavaksi Valamoon tai Pieksämäellä ortodoksiseen jumalanpalvelukseen ja ikoninäyttelyiden avajaisissa Poleenissa.

Tänä syksynä on ollut työn alla pyöreille laudoille esirukousryhmä eli Kristus Kaikkivaltias keskelle, Jumalanäiti, Pyhä Johannes Kastaja ja lisäksi tähän tulee enkelit reunoille.

Tapahtumaikoneista olen tehnyt aikaisemmin jouluun liittyvän Kristuksen syntymän, pääsiäiseen liittyvän Kristuksen ylösnousemisen, Marian ilmestyksen, Pyhän Kolminaisuuden, Pyhät mirhantuojanaiset. Lisäksi seuraavia, kuten Pyhä profeetta Elia, Jaakobin uni, Tulesa kulumaton palavapensas, Pyhä Sergei Radonosilainen ja Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläinen. Kristuksen kohtaaminen on kuivatusvaiheessa, se on olifoitu syksyn aikana.

Hellyysikoneita jokunen ja Suojelusenkeli, Pyhä apostoli Andreas, Pyhä Stylianos, Pyhä Ksenia, Kristus-ikoneita ja Jumalanäiti aiheita jokunen. Toissa vuona maalasin arkkukonit, Pentille Pyhä Benediktus ja itselleni Pyhä Theodore.

### Aina jotakin uutta

Kursseilla opetellaan jotakin uutta, tänä vuonna kullan päälle maalaamista ja puolijalokivillä viimeistelyä. Aikaisempina vuosina maalasin öljyväreillä ja akryyilillä lähinnä maisemia. Ikonimaalaus on ottanut vaivihkaa tilaa enemmän ja enemmän. Grafiikkaa teen seutuopistossa syksyisin ja keväisin parina viikonloppuna. Ikonია on turha tunnin parin takia alkaa maalaamaan, niinpä tahtoo tulla pitkiä maalausiltoja.

Meillä ikonit on sijoitettu osa seinälle, missä ei ole muita maalauksia ja osa vitriiniin, ovelta tullessa näkyvät ovelta.

Luterilaisissa kirkoissa on ollut aikanaan maalauksia raamatun tapahtumista, nykyään milteipä ainoastaan alttaritauluja. Luku-aidottomatkin ovat voineet niiden kautta perehtyä raamatun kertomuksiin ja saaneet välikappaleen rukouksiinsa.

Pieksämäellä on ollut seutuopiston ikonimaalausryhmien järjestämiä näyttelyitä usean vuoden aikana pääsiäisviikolla Poleenissa. Saamme ortodoksinen papit ja luterilaispapit siunaamaan näyttelyä, ja olipa meillä toissavuona arkkipiispa Leo siunaamassa ikonit. Kesällä me ikonimaalarit teimme retken piispa Leon tsasounaan Pielavedelle.

Ikonია ei perinteisesti signeerata. Katsotaan, että ikoni on maalattu Jumalan kunniaksi ja Hänen myötävaikutuksellaan maalarin käden kautta.

Ikonია ei myöskään palvota. Ikonია kunnioitetaan uskon ja Kristuksen pelastustyön todistajina aivan kuten ristiä tai evankeliumia. Ikonin tehtävä on synnyttää rukoilijassa rukouksen mieli ja auttaa häntä keskittymään rukoukseen.

Tuula Hätinen  
Pieksämäki

# Historian ja taiteen Berliini



Saksan parlamentti – Bundestag – kokoontuu historiallisessa Reichstagin rakennuksessa. Mari Peltonen vietti kuukauden Berliinissä opiskellen ja kirjoittaen lehtijuttuja.

Vietin toukokuun 2017 Berliinissä, jossa opiskelin saksaa Goethe-Instituutissa ja kirjoitin samalla lehtijuttuja muun muassa saksalaisesta opettajankoulutuksesta. Kuukauden vapaaseen päivätyöstäni sain yllättäen kolme apurahaa: kurssini maksoi Helsingin Goethe-Instituutti, Tiedetoimittajien liitto antoi kirjoittamiseen avustusta ja Aue-Stiftung maksoi lentoni. Hätisenä oleminen kuuluu sinnikkyys, mitään ei saa jos ei hae.

Valitsin kohteekseni Berliinin, sillä pidän Berliiniä lähes toisena kotikaupunkinani, olen asunut siellä nuoruudessani ja käyn siellä vuosittain lomalla.

Onnekseni oma C2-tason kurssini pidettiin päivittäin klo 8.30 – 13.00, iltapäivisin ehdin haastattelumatkoille eri puolille Berliiniä, ja ”läksyjäkin” ehti tehdä ja paljon muutakin. Kurssillani oli kymmenen osallistujaa; Brasiliasta, Kiinasta, Bulgariasta, Syyriasta, Sveitsistä, Iso-Britanniasta, Venäjältä ja minä Suomesta. Opettaja oli varsin tehokas: heti ensimmäisen päivän aloitimme kielioopin konjunktivi II:lla. Kurssilla keskusteltiin paljon päivänpolitiikasta ja kulttuurista. Kirjoitimme iltaisin seuraavaksi aamuksi esseitä, puheita ja mielipidekirjoituksia kirjallisuudesta, elokuvista ja Saksan politiikasta. Myös saksankielinen romaani kuului ohjelmaan.

Itselleni oli tärkeää Berliiniin lähtiessäni saada olla autenttisesti ympäristössä ilman oman äidinkielen ja sanakirjojen apua. Kun kuulee vain saksaa, oppii kuuntelemaan ja puhumaan.

## Berliinissä lähihistoriaan törmää kaikkialla

Berliinissä näkyvät Hitlerin ja toisen maailmansodan jäljet joka puolella. Historiasta ja kulttuurista kiinnostuneille Goethe-Institut tarjosi kiinnostavia retkiä ja ilmaisia luentoja. Poliittisia, historiallisia tai kaupunginosakohtaisia kävelyretkiä asiantuntijoiden opastuksella, vierailuja Berliinin lukuisiin museoihin, teatteriin ja balettiin, toukokuussa ohjelmassa oli Joutsenlampi. Instituutissa järjestettiin iltaisin sekä historia- että kulttuuriluentoja. Niin sanottuja ”Stolperstein” –kiviä (kompastuskivi) näkyi kaikkialla, missä juutalaiset perheineen olivat asuneet ja jotka oli viety keskitysleireille tapettaviksi.

Viestinnän asiantuntijana iloitsin pääsystä tutustumaan **Deutsche Welle** studioihin. Deutsche Welle on ARD:n eli Saksan ”YLE:n” omistama ulkomailla toimiva radio- ja televisio-kanava, jonka verkkosivuilta löytyy myös saksan oppimateriaaleja. Deutsche Welleen pääkonttori on Bonnissa, Berliinissä toimivat televisiostudiot. Deutsche Welle toimii useilla kielillä: saksan lisäksi lähetyksiä on eri maissa englanniksi, arabiaksi ja venäjäksi.

Lähihistorian kauheuksiin tutustuin retkellä **Sachsenhausenin** keskitysleirimuseoon Berliinin kupeessa Oranienburgissa. Leiri perustettiin heti natsien noustua valtaan vuonna 1933 poliittisia vastustajia varten. Se suljettiin seuraavana vuonna ja avattiin uudelleen vuonna 1936 vankien rakentamana ideaalileirinä Himmlerin käskystä. Siinä näkyi suuruudenhullujen SS-arkkitehtien kädenjälki. Vuodesta 1936 vuoteen 1945 Sachsenhauseniin joutui yli 200 000 vankia, sekä poliittisia että arjalaisesta rodusta poikkeavia eri puolilta natsien miehittämistä maista. Myöhemmin Sachsenhausen toimi Neuvostoliiton vankileirinä, DDR:n aikana kansallisena muistomerkinä ja Saksojen yhdistymisen jälkeen vuodesta 1993 muistomerkinä ja museona.

Vierailu Saksan parlamenttiin – **Bundestagiin** oli antoisa. Päivittäin asiantuntevat oppaat kertovat rakennuksen, Reichstagin, historiasta ja Saksan jaosta jopa 10 000 kävijälle. Vierailijoita varten on vanhan rakennuksen päälle rakennettu ns. ulkokatsomo, Tribüne. Berliinin suuruuden huomaa, kun kävelee katsomon ylimmälle lehterille. Parlamentin istuntosalissa on paikat kaikille 630 edustajalle, ministereille ja liittokanslerille kuten myös ZDF:n ja ARD:n kameroille.

Anna Maria (Mari) Peltonen

*Olen Veikko Juhani Hätisen tytär, syntynyt 1959, vanhin lapsista. Isä Juhani syntyi 6.8.1934 Kauhavalla ja kuoli 2.3.2016 Helsingissä. Veljeni Kimmo on syntynyt 1965 ja Petteri 1960.*



# Sosiaalinen pääoma voimavarana

**Sukukokoukseen toisena päivänä 2.7.2017 Raija Hätinen piti esitelmän aiheesta ”Sosiaalinen pääoma voimavarana”.**

**Raija on tullut sukuun 1977 avioiduttuaan Eero Hätisen kanssa. Raijalla ja Eerolla on neljä lasta ja kohta viisi lastenlasta.**

**Raija on jäänyt eläkkeelle pari vuotta sitten Hämeenlinnan kaupungin henkilöstöjohtajan virasta. Hänen työnsä keskeisenä osana oli henkilöstön työhyvinvoinnin rakenteiden ja käytänteiden kehittäminen.**

**Sosiaalisella pääomalla tarkoitetaan ihmisten muodostamia, erilaisen kanssakäymisen verkostoja ja niissä syntyvää luottamusta, keskinäistä informaatiota ja vastavuoroisuutta.**

Se on voimavara, joka muodostuu ihmisten välisen formaalin ja informaalin vuorovaikutuksen tuotoksena. Se on verkosto, jossa sen jäsenet tuntevat toisensa, kykenevät luottamaan toisiinsa ja tuottamaan normeja, jotka estävät negatiivista toimintaa ja saavat aikaan positiivisia vaikutuksia. Se muotoutuu ja kasvaa inhimillisessä kanssakäymisessä sosiaalisten verkostojen, vastavuoroisuuden ja luottamuksen kautta.

On olemassa myös sosiaalisia rakenteita, joissa normien olemassaolo tiedostetaan, mutta ne eivät saa aikaan positiivisia vaikutuksia. Tämä on seurausta siitä, että ryhmän jäsenten välillä ei ole kiinteää suhdetta eikä luottamusta. Tällainen ryhmä ei pysty luomaan sanktioita, jotka estävät negatiivista toimintaa. Positiivista yhteisöllisyyttä ei synny.

Mistä ja missä sosiaalinen pääoma syntyy? Luottamus syntyy vastavuoroisuuden periaatteen ansiosta läheisissä ja tiiveissä sosiaalisissa verkostoissa. Yhteisön jäseniä autetaan ja huomioidaan, ja samalla muilta odotetaan jossain elämän vaiheessa vastavuoroisia palveluja. Mitä tiiviimpiä yhteisöt ovat, sitä todennäköisemmin niiden jäsenet työskentelevät yhteisen hyvän eteen.

Sukulaisuussuhteilla on myös tärkeä rooli yhteisöllisyyden luomisessa sekä ristiriitatilanteiden ratkaisemisessa. Lasten tulevaisuus määräytyy yhä enemmän sen mukaan, mikä on heidän vanhempinsa sosiaalinen pääoma.

Arvokkaimpia ovat sellaiset verkostot, jotka yhdistävät ihmisiä erilaisista taustoista. Monikulttuurisuus onkin hyväksi luovuu-

delle ja tuottavuudelle. Monikulttuurisuus tarkoittaa yhteisen identiteetin uudelleenrakennusta, joka koskee koko väestöä, ei vain maahanmuuttajia. Monet Yhdysvaltain Nobel-ehdokkaista ovat maahanmuuttajia.

## Edellytykset

Positiivista sosiaalista pääomaa syntyy vain yhteisöissä, joissa kaikki tuntevat toisensa. Tiivissä yhteisöissä voi syntyä lyhyen tähtäimen oman edun tavoittelun sijasta valistunutta rationaalisuutta, jossa toimijat huomioivat yhteisön kokonaisedun. Yhteisöille syntyy kyky suunnata yksilöiden toimintaa, välittää informaatiota sekä ylläpitää luottamusta ja normeja.

Sosiaalinen pääoma toimii hyödyttämällä koko yhteisöä, ei vain sen yksittäisiä jäseniä. Se on yhteisön jäsenten käytössä oleva julkinen resurssi.

## Hyödyt ja haitat

Yhteisöissä syntyvä sosiaalinen pääoma hyödyttää sen jäseniä merkittäväällä tavalla. Se tuottaa lisääntyvää onnellisuutta ja hyvinvointia. Se parantaa terveyttä ja elämänlaatua sekä vähentää riskiä sairastua moniin vakaviin sairauksiin, kuten sydänsairauksiin ja masennukseen. Se edistää yhteisöjen toimintakykyä ja aktiivista yhdistystoimintaa ja yhteiskunnallista osallistumista. Lisäksi se edistää yhteisöjen ja sen jäsenten kykyä ratkaista ongelmia ja sopeutua muutoksiin.

Tiivistä sosiaalisesta verkostosta voi olla myös haittaa. Se voi olla myös kahlitsevan tiheäilmäinen, jolloin se muuttuu mafiamaiseksi epäterveelliseksi pakkopaidaksi. Lisäksi ryhmän jäseneksi pääsemisen rajoittaminen, yhdenmukaisuuden vaatimukset sekä ryhmästä ulospääsyn estäminen ovat sosiaalisen pääoman kielteisiä vaikutuksia.

## Sosiaalinen pääoma työyhteisöissä

Koetut epäedulliset työn psykososiaaliset piirteet, kuten vähäinen johtamisen oikeudenmukaisuus, heikko työyhteisön ilmapiiri ovat yhteydessä lisääntyneeseen psyykkisten oireiden ilmaantumiseen työntekijöillä, jotka eivät aiemmin kärsineet tällaisista oireista. Sekä yksilön oma arvio että työ-

tovereiden arvio työpaikan vähäisestä sosiaalisesta pääomasta on yhteydessä koetun terveyden heikkenemiseen ja unihäiriöiden lisääntymiseen. Vähäinen työpaikan sosiaalinen pääoma ennustaa masennuksen ilmaantuvuutta ja työkyvyttömyyttä.

Mielenterveyden häiriöt ovat tuki- ja liikuntaelinsairauksien ohella yleisin syy pitkiin sairauspoissaoloihin. Mielenterveyden häiriöt ovat myös tärkein syy ennen aikaiseen eläköitymiseen.

Tutkimusten perusteella mielenterveyteen vaikuttavat työyhteisön sisäinen vuorovaikutus työtovereiden kesken ja esimiehen ja alaisten välillä sekä päätöksentekoperiaatteiden oikeudenmukaisuus koko organisaation tasolla.



*Raija Hätinen huomioitiin sukuseuran viirillä aktiivisesta toiminnasta sukuseuran hyväksi.*



*Tässä anoppini Anna-Liisa Hätinen vaalii sosiaalista pääomaansa, lapsenlapsiaan.*

Terveyden huononemisen riski oli jopa 1,8 kertaa suurempi niillä työntekijöillä, joiden työyhteisön sosiaalinen pääoma oli vähäistä verrattuna korkean sosiaalisen pääoman työpaikkoihin. Matalaan sosiaaliseen pääomaan liittyi 20–50 % suurempi todennäköisyys sairastua masennukseen.

Yhteisöllisyys on voimakkaassa yhteydessä "työn imuun", jonka voi tulkita myös sitoutumiseksi työhön.

Työpaikkojen huono ilmapiiri ja siitä aiheutuva työn tulokellisuuden heikentyminen on merkki sosiaalisen pääoman vähäisyydestä. Tämän vuoksi työntekijän ja työntekijöiden yhteisenä tavoitteena tulee olla tilanteen korjaaminen ja positiivisen sosiaalisen pääoman kasvattaminen.

### **"Parempi kaveri pöydässä kuin kymmenen Facebookissa"**

Moninaisuus kaveripiirissä avartaa maailmankuvaa ja auttaa näkemään maailman uudella tavalla ja tekee elämästä rikkaampaa. Käyttäytyä seurassa ja työpaikalla hyvin ja ole kuin nykytieteillä, joilla hyviä asioita pöytään tuova lisää yhteistä hyvinvointia ja sosiaalista pääomaa. Huonoja asioita pöytään tuova voi sairastuttaa kaikki. Ilman eväitä tuleva "seurailija" syö toisten eväitä.

Harrasta sosiaalisia suhteita. Keräile kavereita, kutsu kylään ja osallistu erilaisiin pippaloihin. Liity kuoroon ja muihin harrastusryhmiin. Jos tuntuu kurjalta ja yksinäiseltä, hakeudu porukoihin. Juoruile positiivisia asioita ryhmän ihmisistä. Se lisää sosiaalista Informaatiota ja yhteisöllisyyttä

### **Ole rohkea ja ota kantaa! Yhteisöllisyys kannattaa YHDESSÄ ETEENPÄIN!**

Raija Hätinen

## Kärppänä paikalla

**Kesäkuussa 2017 olin eräänä viikonloppuna vanhempieni mökillä tekemässä pikku projektia. Tavoitteena oli saada juuri ostettu pieni kasvihuone koottua. Homma ei ollut sieltä helpoimmasta päästä vaan hermoja koeteltiin mokomien pikkunippeleiden kanssa. Kun työ saatiin viimein valmiiksi, lupasin, etten enää ikinä kokoa toista. Onneksi rakennustyötä piristi varsin yllättävä kohtaaminen.**

Olin puolen päivän kieppeillä vanhempieni kanssa kokoamassa kasvihuonetta kun näin liikettä silmäkulmassani. Käännyin katsomaan ja näin pienen, vikkelen, pitkähäntäisen ja ruskeahkon otuksen juoksevan pihan poikki. Se pysähtyi hetkeksi ja silloin näin, että kyseessä oli näätäeläimiin kuuluva kärppä. Kärppä on melko pieni eläin. Täysikasvuinen uros on noin 19–32 cm pitkä ja naaras hieman pienempi vain noin 17–27 cm pitkä. Kärppä on selkäpuolelta ruskea, vatsapuolelta kermanvalkoinen ja hännän pää on musta. Talvella kärppä vaihtaa värityksensä valkoiseksi lukuun ottamatta mustaa hännänpäätä.

Kärppä on erinomainen kiipeilijä ja uimari. Se kulkee monenlaisissa ympäristöissä etsimässä myyriä. Jos myyrävuosi on huono, kelpaavat ravinnoksi myös liskot, sammakot, linnunmunat ja -poikaset, hyönteiset ja marjat. Kärppä on riistaeläin ja sen nahka on aikanaan ollut arvostettu turkis. Nykyään kärppän metsästys on vähäistä. Maailmanlaajuisesti kärppä luetaan sadan haitallisimman vieraslajin joukkoon. Sitä on aikanaan vietty mm. Uuteen-Seelantiin ja siellä se on tuhonnut alkuperäistä pieneläimistöä.



*Kärppä (<https://visualhunt.com/f2/photo/37170285235/1cc9415357/>)*

Kirjallisuudessa kerrotaan, että vikkeliä liikkeen kärppä on melko arka peto. Tämä mökillämme vierailut yksilö ei vaikuttanut kovinkaan aralta. Se oli enemmänkin utelias. Se juoksi meidän ohi noin 3 metrin päästä kohti mökin terassia. Kävi kurkkimassa sisään saunan ovesta ja loikki terassilla. Sitten se juoksi terassin portaat alas ja hyppäsi ison kiven päälle noin

6 metrin päähän meistä. Se loikkasi kiveltä alas ja hyppäsi pian uudestaan kiven päälle. Ja sitten taas kiveltä pois ja uudelleen ylös. Tätä touhua se sitten jatkoi jonkin aikaa. Tämä on tyypillistä käytöstä kärppälle. Kärppä tiiraili välillä meitäkin ja varmaankin totesi, että nuo ihmiset ovat vaarattomia otuksia. Se tarkasteli ympäröivää seutua todennäköisesti myyriä etsien. Vierailu kesti vajaat 10 minuuttia ja sitten se loikki takaisin metsän suojiin. Koska kärppä on niin vilkas ja utelias eläin, on siitä tullut puhekieleen yleinen käsite "kärppänä paikalla".

Jokunen viikko tuon tapaamisen jälkeen näimme mökillä lähtiessä kaksi mustanruskeaa minkkiä juoksemassa ajotien yli. Se myös kuuluu näätäeläimien heimoon. Minkki on peto ja tuotu alun perin 1920-luvulla Suomeen tarhattavaksi turkiseläimeksi. Niitä on karannut tarhoilta ja osa on tahallaan päästetty vapaaksi protestina tarhaustoiminnalle. Se on ollut Suomen luonnolle vahingoksi ja minkki onkin julistettu Suomessa erityisen haitalliseksi vieraslajiksi.

*Kärppänä paikalla, kun mökillä tapahtuu.*

Mervi Hätinen



# Yrittäjähenkkeä Hätisten suvussa



*Yrittäjä Mikko Nikkanen toisessa polvessa*



*Kyösti ja Seija Nikkanen*

Kerron tässä sukumme tarinaa tähän päivään ja entisten aikojen yrittäjähenkisyydestä. Olen Seija Nikkanen, os. Hätinen. Yli 50 vuotta sitten perustimme – mieheni Kyösti ja minä – Savon Diesel Oy:n. Oli vuosi 1965. Yrityksemme suuntasi toimintansa autoalalle toimien diesel- ja sähköalaan erikoistuvana korjaamo ja varaosaliikkeenä.

Savon Diesel oli alkujaan pienyritys, mutta siitä toiminta kasvoi vuosien varrella. Olemme jo mieheni kanssa eläkkeellä ja yritystoimintaa jatkaa poikamme Mikko.

Samoihin aikoihin, kun aloitimme yrittäjinä, sisareni Elvi miehensä Aulis Sipisen kanssa perusti liikeyrityksen Pieksämäelle. Auton akkujen edustuksesta liiketoiminta laajentui lasirakentamiseen. Heillä myös lapset Ari ja Tea ovat ottaneet liiketoiminnan vastuulle.

Veljeni Raimo Hätinen teki myös elämäntyönsä yrittäjänä Varkaudessa. Hän piti Varkauden Akkua useamman vuosikymmenen eläkkeelle jääntiinsä asti.

## Mikko Nikkanen, toisen polven yrittäjä

Savon Dieselin nykyinen omistaja Mikko Nikkanen katsoo luottavaisesti tulevaisuuteen. Yrittäjähenkisyys on saatu äidinmaidossa ja korjaamoala on tullut tutuksi nuoresta asti. Vanhemmat Seija ja Kyösti Nikkanen perustivat yrityksen vuonna 1965. Sukupolvenvaihdos tehtiin vuonna 1998.

Perinteikästä nimeä kantava Savon Diesel on Kuopion vanhin autovaraosien ja lisävarusteiden myyntiin keskittyvä varaosaliike. Laajaan tuotevalikoimaan kuuluvat tunnettujen kansainvälisten valmistajien merkituotteet, joita myös autovalmistajat käyttävät ensiasennuksessa. Valikoimissa on yli 35 000 tuotetta työkaluista lisävarusteisiin ja alkuperäiset varaosat lähes 600 henkilö- ja pakettiautoon.

Varaosakaupan asiakkaita ovat paikalliset korjaamoyrittäjät, ketjukorjaamot, huoltoasemat, liikenneoitsijat sekä myymälässä asioivat yksityisautoilijat. Korjaamoita palvelemaan siten, että paikallinen yhteistyökumppani toimittaa tilatut varaosat suoraan paikan päälle. Tilausjärjestelmät ovat tietokonepohjaisia.

Kuopion seudulla on runsaasti raskaan kaluston liikennettä, joten työskäälläkin puolella riittää. Uusin tuoteryhmä onkin raskaan kaluston varaosat ja tarvikkeet.

Veljeäni Reijoa voi myös pitää liike-elämän ammattilaisena. Hän toimi eläkeikänsä saakka yrityksessämme Saartin Akku Oy:ssä vastuullisena hoitajana.

Siskoni Leena Suvanto on myös toiminut liikealalla erilaisissa tehtävissä.

Yrittäjähenkisyyttä siis löytyy Hätisten suvussa. Ei pidä kuitenkaan unohtaa uuraita vanhempiamme. Sen ajan ihmisten on pitänyt olla yrittäjähenkisiä ja luovia eläessään niinä vaikeina aikoina. Meidän kuusilapsista perheestämme kasvattivat vanhempamme Aapeli ja Miina Hätinen Pihlaisten kylällä, Kuopiosta noin 25 kilometriä etelään. Nykyisin tunnetaan Vehmasmäen alueena.

## **Tätä aikaa ja entistäkin muisteli Seija Nikkanen, Aapelin tytär.**

*Aapeli Hätisen nuoruusvuosista julkaistiin tarina kevään 2017 Hätisetissä.*

Yrityksen alkuperäinen dieselhuolto ja -korjaamo arvokkaine laitteineen on myyty toiselle kuopiolaiselle yrittäjälle. Mikko Nikkanen halusi kuitenkin verestellä vanhoja muistoja auto-korjaamon ajalta ja perusti liiketiloihin sopivankokoisen auto-korjaamon, A1 Autohuolto Oy:n. Tämä yritys keskittyy monien automerkkien määräaikaishuoltoihin ja lisävarusteasennuksiin. Korjaamossa toimii kolme mekaanikkoa kolmella nostimella.

– Huollamme autot merkkiorganisaatioiden huolto-ohjeiden mukaisesti, jolloin uusille autoille myönnettyt takuut pysyvät voimassa. Meidän on helppo toimia, kun korjaamo ja varaosat ovat saman katon alla.

Olemme myös halunneet olla ”villi ja vapaa” ketjuista tai tahtoista. Tässä olotilassa on helppo tehdä kauppaa kaikkien kanssa. Perheyrityksen menestyksekkäät vaiheet ovat tärkeitä muistoja ja luovat uskoa yritystoiminnan jatkumiselle, luottavaisesti tulevaisuutta katsova Mikko Nikkanen sanoo.

Yrityksen Särkiniemessä olevat liiketilat päivitettiin pari vuotta sitten ajan vaatimusten mukaisiksi. Tämän päivän uusia tuulia edustaa myös samoissa tiloissa toimiva katsastusasema Särkiniemen katsastus Oy, jonka kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

# Hätiset kokoontuivat heinäkuussa Tuusniemellä



Retken osallistujia Valamon luostarin pääkirkon edessä.

Hätiset kokoontuivat 1.-2.7. seitsemänten sukukokoukseensa Tuusniemelle hotelli Hupeliin. Ensimmäisen päivän ohjelmassa lauantaina oli tutustuminen Valamon luostariin Heinävedellä. Kokous pidettiin sunnuntaina. Paikalla oli molempina päivinä noin 40 sukuseuran jäsentä seuralaisineen. Lämmin ja aurinkoinen sää suosi yhdessäoloa.

Raimo Hätinä valittiin uudelleen sukuseuran esimieheksi. Samoin kaikki sukuneuvoston jäsenet valittiin uudelleen. Vuosien 2015 ja 2016 toimintakertomukset hyväksyttiin ja tilinpäätökset vahvistettiin. Samoin vahvistettiin vuosien 2018–2018 toimintasuunnitelmat ja talousarviot. Asiakirjat ovat saatavissa sukuseuran nettisivuilta [www.hatinen.fi](http://www.hatinen.fi).

Raija Hätinä piti esitelmän aiheesta Sosiaalinen pääoma voimavarana. Jukka Hätinä esitti kirjoittamansa kronikat Hätisistä (otteita lehdestä) ja Suomenmaasta (molemmat kronikat luettavissa [www.hatinen.fi](http://www.hatinen.fi)). Pentti Hätinä ja Raija-Liisa Konkola kertoivat toisen sukukirjan valmistelusta. Kirja julkaistaan vuoden 2019 sukukokouksessa. Kokouspaikalle oli pystytetty jäsenten kädentaitoja esittelevät näyttely aikaisempien vuosien tapaan.



Raimo Hätinä ja sukuneuvoston jäsen Marja-Leena Vuori, joka huomioitiin viirillä työskentelystä sukuseuran hyväksi.



*Kokouksen puheenjohtaja Pentti Hätinen (etualalla).*

*Jukka Hätinen esitti kronikat Häteisistä ja Suomenmaasta.*

## Miten käy sukupolvien yhteisille kokemuksille digi- ja tekoälykautena?

Tämä vuonna tulee 15 vuotta siitä, kun Häteisiä oli kutsuttu Tuusniemelle vanhan myllyn tiloihin keskustelemaan sukuseuran perustamisesta. Asia-ta kiinnostuneita olikin runsaasti paikalla. Keskustelut johtivat siihen, että nyt vietämme jo seitsemättä sukukokousta. On miellyttävää todeta, että sukuseura toimii aktiivisesti ja voi hyvin. Tästä sukuseuran hallitus ansaitsee suuret kiitokset.

Entä millaiset haasteet sukuseuraamme odottavat tulevaisuudessa? Elämme globaalissa maailmassa, jossa tietojen käsittely, informaatio-tulva ja yhä nopeammin vaihtuvat tekniset kehitysvaiheet pitävät meidät jatkuvassa murroksessa. Ihmiset elävät entistä vanhemmiksi, nuoret taas aikuistuvat nopeammin. Eletään yhä vähemmän nykyhetkeä, katse tulevaisuudessa, jonkinlaisessa virtuaalisessa tulevaisuudessa. Ennusteet ovat nykyaikaa.

Satavuotiaassa Suomessa sukupolvet ja ihmisryhmät ajautuvat yhä kauemmaksi toisistaan. Yhteisiä sukupolvikokemuksia on yhä vähemmän ja siten eri sukupolvien on entistä vaikeampaa ymmärtää toisiaan.

Myös kieli, sanojen ja kokemusten merkitys muuttuvat. Keskusteluja käydään persoonattomien laitteiden avulla, jolloin asia voidaan esittää tunteettomasti. Sanojen merkitys kasvaa, vaikka tutkimusten mukaan ihmisten välisestä viestinnästä 90 prosenttia on aivan muuta kuin sanoja. Sukupolvien arvotkin muuttuvat tehokkuuden lisääntyessä, jopa ihmisten todelliset arvot unohtuvat. On myös nähtävissä, että itsekeskeys ja itsekkyyt vahvistuvat ja että yhteisöllisyys ja siten suvunkin merkitys vähenevät. Saapa nähdä, muuttuvatko esitellyt uhkakuvat joskus tulevaisuudessa ihmiskunnan vahvuuksiksi.

Sukuseuran tarkoituksena on vaalia suvun perinteitä ja kertoa suvun jäsenille, millaista polkua sukupolvet ovat kulkeneet nykyisyyteen. Sukuseuran jatkuvuuden kannalta uhat on otettava vakavasti. Ennen kaikkea miten saamme digi- ja tekoälykautta elävät nuoret mukaan ja vieläpä kehittämään sukuseuran toimintaa sekä arvostamaan suvun merkitystä oman identiteetin muodostajana?

Uuden sukukirjan kokoamisessa on ajateltava sen merkitystä vaikkapa vuoden 2037 lukijalle, joka haluaa tutustua juuriinsa. Valokuvat ja niiden tarinat olisi kirjattava tämän hetken tietojen perusteella, vaikka asia tuntuisi tällä hetkellä mitättömältä tai turhulta. Myös tosiasiat ja tarinat on jotenkin erotettava, koska kirjalla voi olla tulevaisuudessa käyttöä lähdetietona. Mikäli kuvan henkilöt vielä elävät, on heidän lupansa saatava julkaisuun.

Hämeestä tuli muutto esi-isälle Rantasalmen kalavesille.

Oli Suomessa 1500-luku

Nyt alkoi Savossa Hätisen suku.

Savossa oli paljon järviä

Pyydyksillä saatiin monenlaisia kaloja, myös särkiä, joista tehtiin kapakalaa

lapset napsivat joskus niitä salaa.

Rantaniityllä kesäisin esi-isäni heiniä teki

Muutama lammas ja lehmiä niillä talven yli eli.

Lehmistä vähän saatiin maitoa

ja lampaista kerittiin villaa aitoa.

Tulipalo 1500-luvulla Hämeenlinnassa

Siinä meni Paavon tiedot savuna ilmassa.

Piti maksaa papinveroa

Rantasalmelle,

samaan aikaan myös kruunulle.

Mistä löytyy nyt veroihin rahaa

Katovuosia monta on ollut pahaa.

Kruunu määräsi kauas

muuttamaan autiotilalle.

Silloin täytyi Paavon lähteä Riistavedelle.

Se oli Rantasalmen takamaata

Pohjois-Savo

Sinne Riistajärven rannalle alkoi

Paavo tehdä taloa.

Paavon jälkeen tietoja Jaakosta 1600-luvulta

Nyt merkintätietoja saadaan Hätisen suvulta.

Jaakko jatkoi Hätisen sukua.

Pojat Gabriel ja Magnus

jatkamaan sukumme lukua.

\*\*\*\*

**Kronikka kokonaisuudessaan on luettavissa [www.hatinen.fi](http://www.hatinen.fi)**

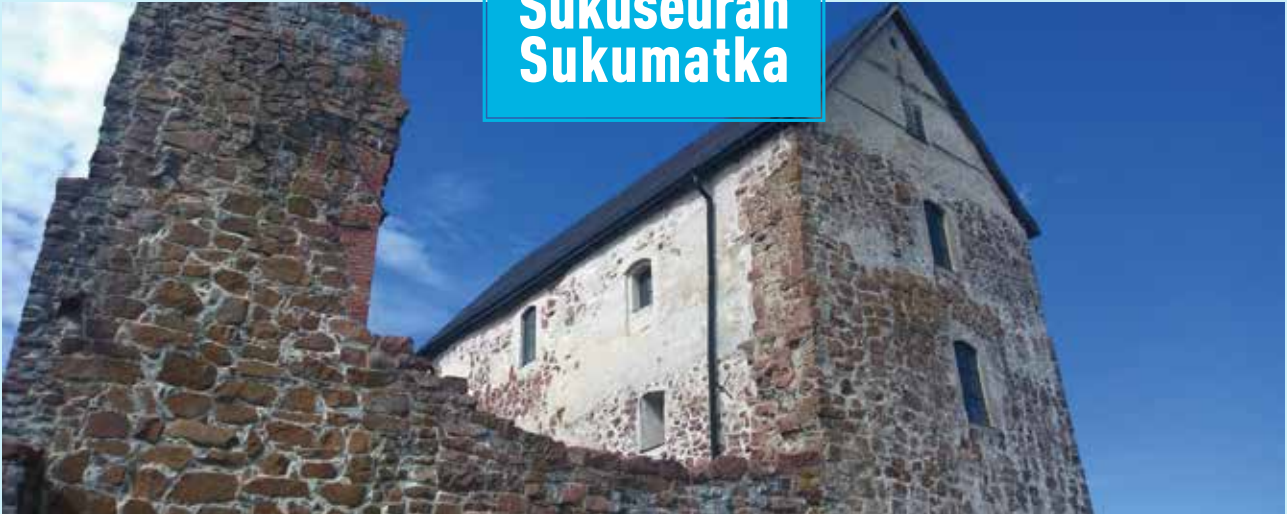
**Seuraava sukukokous pidetään kahden vuoden päästä. Silloin julkaistavan sukukirjan aikaansaamiseksi tarvitaan ahkeraa työskentelyä!**

*Kirjoitus on lyhennelmä Pentti Hätisen päätössanoista sukukokouksessa.*



# Hätisetti

## Sukuseuran Sukumatka



### Ahvenanmaan matka 5.-7.6.2018

Hätisen sukuseura on tehnyt joka toinen vuosi sukumatkan. Ensi vuonna suuntaamme kesäkuun 5.-7. päivinä Ahvenanmaalle. Tervetuloa mukaan!

#### Matkaohjelma

**Ti 5.6.** Lähtö klo 6.30 Kuopiosta linja-autoasemalta bussilla Jyväskylä-Tampere kautta Kustaviin. Virkistäviä taukoja matkan aikana. Kustavista matkataan lossissa Vuosnaisiin, josta saaristolautta m/s Spoven Brändön saarella klo 16.30–17.10 (Vuosnainen-Åva). Majoittuminen hotelliin. Päivällinen.

**Ke 06.06.** Aamiainen hotellissa. Klo 7.15 huoneiden luovutus ja siirtyminen Torsholman satamaan, josta saaristolautta m/s Alfågeln lähtee klo 8.05 ja saapuu pääsaarelle Hummelvikiin klo 10.35. Satamassa on vastassa suomea puhuva opas. Oppaan johdolla tehdään kattava pääsaaren kierros, jonka aikana nähdään Bomarsundin linnanrauniot, Kastelholman linna (ulkoa käsin). Toiveiden mukaan voidaan varata keittolounas Smakby:ssä, joka on Strömsö-kokki Michael Björklundin ja hänen vaimonsa vuonna 2012 perustama ravintola ja ”maku-keskus”. Keittolounas. Majoittuminen hotelliin Maarianhaminan keskustassa. Kotiruokapäivällinen (vesi, leipä, voi, salaatti, pääruoka sekä kahvi) hotellin ravintolassa.

**To 07.06.** Aamiainen hotellissa. Aamupäivällä vapaata aikaa Maarianhaminassa. Toiveiden mukaan voidaan järjestää vierailuja. Klo 14.25 – 19.50 laivamatka Ahvenanmaalta Turkuun. Lisämaksusta buffet-päivällinen laivalla ruokajuomineen (33 €/henkilö). Laivan saavuttua Turkuun paluu bussilla lähtöpaikoille. Matkan vastuullisena toteuttajana on Matka-Mainio Oy. Sukuseuralle tehty tarjous on voimassa 19.1.2018 saakka.

Matkan hinta tulee olemaan riippuen osallistujien määrästä 260 -290 euroa. Jos lähtijöitä on 35 tai sen yli, hinta on 260 €/hlö. Alle 25 osallistujan matkaa ei toteuteta.

#### Ilmoittautumiset 15.1.2018 mennessä

Vaikka ensi kesään on vielä aikaa puoli vuotta, matkan varamisen vahvistamiseksi pyydän ilmoittautumisia matkalle 15.1.2018 mennessä sähköpostiin [rhatinen@gmail.com](mailto:rhatinen@gmail.com) tai puhelimitse 044 210 4057. Sukuneuvosto päättää matkan toteuttamisesta, kun selviää matkalle ilmoittautuneiden määrä.

Terveisin  
HÄTISEN SUKUSEURA RY.  
Raimo Hätiäinen  
Puhelin 044 210 4057

# Hätisetti

Hätisetti on Hätisen sukuseura ry:n sukulehti.  
Lehti julkaistaan toukokuussa ja marraskuussa.

Toimitus: Raimo Hätiäinen, puh. 044 210 4057, [rhatinen@gmail.com](mailto:rhatinen@gmail.com)

Raija-Liisa Konkola, puh. 050 500 3219, [railiisa.konkola@pp.inet.fi](mailto:railiisa.konkola@pp.inet.fi)

Juttuvinkit sukuun liittyvistä henkilöistä ja muista aiheista ovat tervetulleita.

Otamme mielellään vastaan myös kirjoituksia ja valokuvia.